

**KÜLTÜR VE
TURİZM
BAKANLIĞI
TANITMA GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**ÜLKE PAZAR BİLGİLERİ
UKRAYNA**

MÜŞAVİRLİK BİLGİLERİ

MÜŞAVİRLİK/ATAŞELİK :
Kiev Kültür ve Tanıtma Müşavirliği

ADRESİ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Panasa Myrnoho Sok No 22, kat 3
Kyiv – 01901, Ukrayna

Tel : +380445810792 (Kyiv ofis)
Faks : +380445810791

E-mail: info@tourismturkey.com.ua

UKRAYNA PAZAR RAPORU

2023

1. ÖZET PAZAR BİLGİLERİ

Ülke Nüfusu	Savaştan önce Şubat 2022 tarihli verilere göre Ukrayna Devlet İstatistik Kurumu raporlarına göre Ukrayna Nüfusu 41.130.432 kişiydi. Halen Ukrayna savaşta olduğu için, cepheye yakın olan ve sürekli ateş altında kalan kentlerden nüfus daha batıya kaymakta olup kentlerin nüfusu sürekli değişiklik göstermektedir. UNHCR'in yayımladığı son verilere göre 6,2 milyondan fazla Ukrayna vatandaşı savaştan dolayı Ukrayna'dan başka ülkelere göç etmiştir. Bunlardan 5,8 milyondan fazlası Avrupa'ya göç etmiştir.		
Kişi Başı Milli Gelir (Dolar)	3.900,5 USD (2022 yılı için)		
Başlıca Kentler ve Nüfusları		Şubat 2022 Yılı Resmi Verileri	Mart 2023 Yılı Gayri Resmi Verileri (yaklaşık olarak)
	Kiev	2.952.301	4.000.000
	Harkiv	1.431.125	700.000
	Odessa	1.010.537	700.000
	Dnipro	968.502	985.000
	Zaporozhye	710.052	400.000
	Lviv	717.655	1.000.000
Turizm Çıkışlarının Yoğun Olduğu Önemli Şehirler	24 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın başlattığı tam ölçekli savaştan önce Kyiv, Odesa, Kharkiv, Lviv, Zaporizhzhia, Kherson		
Yurt Dışına Çıkan Kişi Sayısı (varsa turizm amaçlı çıkışlar)	Savaştan önce Ukrayna Devlet İstatistiklerine göre yurt dışına çıkışlarda ilk sıralarda Polonya, Rusya, Macaristan, Moldova, Belarus ve Romanya yer almakta olup bu ülkelerin hepsinin Ukrayna ile kara sınırı bulunmaktadır. Kara sınırı olan ülkelere çıkış oranı %81,3 idi. Ukrayna'dan bu ülkelere gidişlerdeki temel motivasyon kaynağı; akrabalık ve işti. Turizm amaçlı çıkışlarda ise Türkiye ilk sıralardaydı. 2018-19 senelerinde Ukrayna'dan yaklaşık 28-30 milyon kişi yurtdışına çıkış yapmıştır. 2020'de Ukrayna'dan 11 milyon 250 bin kişi yurtdışına çıkmıştır. 2021 senesinde sayı 14 milyon 728 bine yükselmiştir. Ukrayna devleti savaş döneminde resmi istatistikleri paylaşmamaktadır. Bununla birlikte halen Ukrayna'da bütün uçuşlar ve deniz yolu ulaşımı iptal olduğu ve Rusya ve Belarus sınır kapıları kapalı olduğu için Ukrayna ve diğer ülke vatandaşları yurtdışına gitmek için Avrupa ülkeleri sınır kapılarından faydalanmaktadır. Polonya başta olmak üzere sıra ile Slovakya, Macaristan, Romanya ve Moldova'dan geçerek başka ülkelere gidilmektedir. Ayrıca birçok kişi (çoğunlukla kadınlar ve çocuklar) söz konusu ülkelere sadece transit geçmemekte, bu ülkelerde geçici olarak ikamet ederek birkaç ayda bir Ukrayna'da akrabalar ziyaret edip geri dönmektedirler. Söz konusu sınır kapıları oldukça yoğun olduğundan resmi istatistikler bulunmamaktadır.		

	<p>BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla sadece Avrupa'da geçici koruma veya benzeri ulusal koruma programlarına kayıtlı Ukraynalı mülteci sayısının 4,8 milyona ulaştığını bildirmektedir.</p> <p>Turizm amaçlı çıkışları şu an hesaplamak ya da tahmin etmek mümkün değildir.</p>																				
Tercih Edilen Ülke Sıralaması ve Türkiye'nin Yeri	<table border="1"><tr><td>1</td><td>Polonya</td></tr><tr><td>2</td><td>Türkiye</td></tr><tr><td>3</td><td>Macaristan</td></tr><tr><td>4</td><td>Mısır</td></tr><tr><td>5</td><td>Rusya Federasyonu</td></tr><tr><td>6</td><td>Romanya</td></tr><tr><td>7</td><td>Moldova</td></tr><tr><td>8</td><td>Slovakya</td></tr><tr><td>9</td><td>Almanya</td></tr><tr><td>10</td><td>Belarus</td></tr></table> <p><i>Veriler Ukrayna İstatistik Kurumundan ve Ukrayna Gümrük İdaresinden alınmıştır (Şubat 2022).</i></p> <p><i>2023 yılı Haziran ve Temmuz aylarına göre tercih edilen ülke sıralaması savaştan kaçan insanların ve özellikle çocuklu kadınların ihtiyaçlarına göre değerlendirilmiştir.</i></p> <p><i>Böylece Ukraynalıların geçici olarak kaldıkları yerlerin sıralanması aşağıdaki gibi (UNHCR verilerine göre)</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Almanya2. Polonya3. Çek Cumhuriyeti4. UK5. İspanya6. İtalya7. Romanya8. Moldova9. Slovakya10. Avusturya	1	Polonya	2	Türkiye	3	Macaristan	4	Mısır	5	Rusya Federasyonu	6	Romanya	7	Moldova	8	Slovakya	9	Almanya	10	Belarus
1	Polonya																				
2	Türkiye																				
3	Macaristan																				
4	Mısır																				
5	Rusya Federasyonu																				
6	Romanya																				
7	Moldova																				
8	Slovakya																				
9	Almanya																				
10	Belarus																				
Yurtdışına Çıkışlarda Tercih Edilen Ülkelerle İlgili Açıklama (Tercih sebebi, hangi turizm türleri için ve hangi dönemlerde tercih ediliyor vd.)	<p>Ukrayna resmi gümrük istatistiklerine göre; Ukrayna vatandaşlarının ziyaret ettikleri yerlerin başında Ukrayna ile ortak kara sınırı olan ülkeler yer almaktadır. Bu ülkelere ziyaretlerin asıl nedeni akrabalık ve iş bağlantılarıdır.</p> <p>Ukrayna ile Rusya arasında 2013 yılında başlayan siyasi sıkıntılar sonrasında her zaman turist çıkışlarında birinci olan Rusya'nın yerini Polonya almıştır. Rusya artık Macaristan'ın da arkasına düşerek 3. sıraya gerilemiştir.</p> <p>Ukrayna ile kara sınırı olan Polonya ve Macaristan hem Avrupa kapısı olarak diğer ülkelere ulaşmak için bir giriş noktası hem de hususi ve iş amaçlı çıkışlarda ilk uğrak noktasıdır.</p> <p>Türkiye ağırlıklı olarak yaz aylarında plaj turizmi odaklı ziyaret edilse de İstanbul'un ve son dönemde Erciyes ve Kapadokya'nın da yoğun ilgi görmesinden ötürü aslında bütün bir seneye yayılan bir eğilim gözlemlenmektedir. Genel olarak mayıs ayından Ekim sonuna kadar olan dönemde yoğunluk vardır ve Ukrayna'dan Türkiye'ye</p>																				

	<p>yapılan seyahatlerde kuşkusuz ilk sırada plaj turizmi yer almaktadır. Fakat 2022 yaz turizm sezonu ile birlikte turist çıkışları sıfırlanmıştır.</p> <p>Savaştan dolayı mecburen tercih edilen destinasyonlar – ülkeden çıkış olarak</p> <p>1. Polonya 2. Macaristan 3.Slovakya. 4. Romanya 5. Moldova</p> <p>Tatil için tercih edilen dönemler değişmemiştir: Haziran-Temmuz-Ağustos-Eylül ayları Yılbaşı Dönemi Mayıs'ın İlk Haftası</p>																								
<p>Türkiye'ye Gelen Kişi Sayısı ve Değişim Oranı <i>(Bakanlığımız İstatistiklerine Göre)</i></p>	<p>Aralık 2023: 45.023 kişi</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2022/2021</th> <th>2023/2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2.060.008</td> <td>675.467</td> <td>839.729</td> <td>%- 67.21</td> <td>%24,32</td> </tr> </tbody> </table>	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022	2.060.008	675.467	839.729	%- 67.21	%24,32														
2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022																					
2.060.008	675.467	839.729	%- 67.21	%24,32																					
<p>Türkiye'den İlgili Ülkeye Giden Kişi Sayısı</p>																									
<p>Kültür-Turizm Otoriteleri ve Organizasyonları</p>	<p>Kültür tarafı Ukrayna Kültür ve Enformasyon Politikaları Bakanlığı'na bağlı iken turizm kısmı Ukrayna Altyapı Bakanlığı altındadır. Turizm otoritesi olan Devlet Turizm Ajansı, Ukrayna Altyapı Bakanlığı'na bağlıdır. Devlet Turizm Ajansı Başkanı Mariana Oleskiv'dir.</p> <p>Ukrayna Turizm Geliştirme Merkezi Ukrayna'da iç ve dış turizmi geliştirmek için kurulan ve basın ile iletişim çalışmalarını yürüten sektör kuruluşudur. Başkanı Volodymyr Tsaruk'tur. Ayrıca Ukrayna Tur Operatörleri Birliği ve Ukrayna Turizm Acenteleri Birliği faaliyet göstermektedir.</p>																								
<p>Önemli Basın Yayın Organları <i>(En çok okunan gazeteler, en çok izlenen TV kanalları, en çok ziyaret edilen internet siteleri vb.)</i></p>	<p>En çok izlenen TV kanalları :</p> <table> <tbody> <tr> <td>1. Noviy Kanal</td> <td>%10</td> </tr> <tr> <td>2. 1+1</td> <td>%7,7</td> </tr> <tr> <td>3. 2+2</td> <td>%7</td> </tr> <tr> <td>4. STB</td> <td>%6,9</td> </tr> <tr> <td>5. TET</td> <td>%5,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>En çok ziyaret edilen internet siteleri :</p> <table> <tbody> <tr> <td>1. pravda.com.ua</td> <td>70,5 milyon</td> </tr> <tr> <td>2. censor.net</td> <td>61,6 milyon</td> </tr> <tr> <td>3. 24tv.ua</td> <td>49,4 milyon</td> </tr> <tr> <td>4. tsn.ua</td> <td>47,6 milyon</td> </tr> <tr> <td>5. rbc.ua</td> <td>46,4 milyon</td> </tr> </tbody> </table> <p>En çok okunan gazeteler :</p> <table> <tbody> <tr> <td>1. NV</td> </tr> <tr> <td>2. Tijden</td> </tr> <tr> <td>3. Focus</td> </tr> <tr> <td>4. Elle</td> </tr> </tbody> </table>	1. Noviy Kanal	%10	2. 1+1	%7,7	3. 2+2	%7	4. STB	%6,9	5. TET	%5,6	1. pravda.com.ua	70,5 milyon	2. censor.net	61,6 milyon	3. 24tv.ua	49,4 milyon	4. tsn.ua	47,6 milyon	5. rbc.ua	46,4 milyon	1. NV	2. Tijden	3. Focus	4. Elle
1. Noviy Kanal	%10																								
2. 1+1	%7,7																								
3. 2+2	%7																								
4. STB	%6,9																								
5. TET	%5,6																								
1. pravda.com.ua	70,5 milyon																								
2. censor.net	61,6 milyon																								
3. 24tv.ua	49,4 milyon																								
4. tsn.ua	47,6 milyon																								
5. rbc.ua	46,4 milyon																								
1. NV																									
2. Tijden																									
3. Focus																									
4. Elle																									

	5. Fakty ta Komentari
Yurtdışı Çıkışlardaki Seyahat Motivasyonları (<i>Tur paketinin fiyatı, her şey dahil sistemi, ülkenin ucuz olması, hizmet kalitesi, elverişli iklim, tarihsel bağlar, farklı kültür vd.</i>)	Türkiye için; tur paketi fiyatları, her şey dahil sistemi, elverişli iklim, kültür ve tarih turları, vizesiz giriş, coğrafi yakınlık. Avrupa için; kültür turları, akrabalık bağları, özel amaçlı seyahatler. BDT için; özel amaçlı seyahatler, akrabalık bağları.
Tatil İçin Tercih Edilen Aylar/Dönemler	Türkiye için: Mayıs-Eylül arası yoğunluklu olmak üzere tüm yıl Avrupa için: Yılbaşı tatili, kış dönemi, Mart-Mayıs dönemi
Tercih Edilen Konaklama Türü	4-5 yıldızlı oteller, Tatil Köyleri (Rusların olmadığı) Buna ek olarak 3 yıldızlı oteller, mutfağı olan apartmanlar söylenebilir ki Bazı Ukraynalılar 2 haftadan 2 aya kadar Türkiye’de tatil yapmayı düşünmektedir.
Ortalama Tatil Süresi	7-10 gün
Türkiye’ye Gelen Turistlerin Ülkemizi Tercih Sebepleri	Tur paketi fiyatı, her şey dahil sistemi, elverişli iklim, tarihsel ve kültürel miras öğeleri, vizesiz giriş, coğrafi yakınlık, alış-veriş imkanları, gastronomi
Türkiye’ye Gelen Turistlerin Tercih Ettikleri Destinasyonlar	Ukraynalı turistlerin Türkiye’de tatillerini geçirdikleri destinasyonlara göre yıllık dağılımı şöyledir: 2016 yılı - Antalya (% 54,80), İstanbul (%27,70), Muğla (%9,40), Diğer (%8,10) 2017 yılı - Antalya (%55,49), İstanbul (%23,68), Muğla (%10,83), Diğer (%10,00) 2018 yılı - Antalya (%51,55), İstanbul (%23,32), Muğla (%12,75), Diğer (%12,38) 2019 yılı - Antalya (%51,91), İstanbul (%21,43), Muğla (%12,97), Diğer (%13,69) 2020 yılı - Antalya (% 56), İstanbul (% 18), Muğla (%13), Diğer (% 13) 2021 yılı - Antalya (% 61,73), İstanbul (% 16,54), Muğla (%13,30), Diğer (% 8,43) 2022 yılı - Antalya (% 20,47), İstanbul (% 30,89), Muğla (% 1,83), Diğer (% 46,81) 2022 yılında Ukrayna’dan tüm uçuşlar iptal edildiği için 143.877 Ukrayna vatandaşı Edirne Karayolu Sınır Kapısından geçiş yapıp Türkiye’nin farklı destinasyonlarına gitmiştir. 2023 yılı (Ocak-Eylül) - Antalya (% 33,65), İstanbul (% 22,10), Muğla (% 2,62), Diğer (% 41,63)
Türkiye’ye Gelen Turistlerin Tercih Ettikleri Tatil Türü	Kitle turizmi (deniz-kum-güneş, herşey dahil sistemi) Kültür turizmi (İstanbul hafta sonu)

Tercih Edilen Rezervasyon ve Seyahat Türü (online, tur operatörü veya acenta üzerinden, bireysel, paket tur)	Kitle turizmi için – acenta üzerinden rezervasyonlar (Ukrayna’da online satış ile paket temini işlemi çok düşüktür.) Kültür turizmi için – acenta üzerinden otel ve gezi programı rezervasyonları ve bireysel olarak online sistemler üzerinden rezervasyonlar.
Ülkedeki Önemli Gün ve Tatil Zamanları	01 Ocak – Yeni Yıl 07 Ocak – Noel (Ortodoks) 08 Mart – Dünya Kadınlar Günü 16 Nisan – Paskalya 01 Mayıs – İşçi Günü 09 Mayıs – İkinci Dünya Savaşında Zafer Günü 04 Haziran – Üçler Günü 28 Haziran – Ukrayna Anayasa Günü 28 Temmuz – Ukrayna Devlet Günü 24 Ağustos – Ukrayna Bağımsızlık Günü 14 Ekim – Ukrayna Savunucuları Günü 25 Aralık – Noel (Katolik)
İki Ülke Arasındaki Uçak Seferleri	24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna’nın hava sahası kapatılmış ve tüm uçuşlar iptal edilmiştir.
Türkiye Destinasyonuna Çalışan ve Pazarı Yönlendiren Tur Operatörleri (Türk olanlar varsa belirtilerek)	Coral Travel (Türk Kökenli) Join-UP! TPG Alf

2. TÜRK VARLIĞI VE İLGİLİ KURULUŞLAR

TİKA Ukrayna Program Koordinasyon Ofisi Ukrayna

Yunus Emre Enstitüsü